

مبدأ در مکتب شنکره

محمد رضا اسدی^۱، سید ضیاء الدین حسینی^۲

چکیده

نوشتار حاضر به بحث از تلقی شنکره در باب مبدأ میپردازد که باعتقاد بسیاری از متفکران هندو و بسیاری از هندشناسان، بزرگترین حکیم سنت هندوست. باعتقاد شنکره برخی از متون اوپه‌نیشدی بر این دلالت دارند که برهمن، نیرگونه (نامتعین و نامتکیف) است و برخی دیگر بر این دلالت دارند که او سگونه (متعین و متکیف) است. او در برخورد با این مطلب، جانب نیرگونه بودن برهمن را میگیرد و آن را مقصود و منظور نظر اصلی متون اوپه‌نیشدی میدانند. برهمن در سنت ادویتیه ست‌چیت‌آننده، وجود و علم و لذت مطلق است، اما در عین این رویکرد ایجابی میتوان شاهد دغدغه‌هایی سلبی نیز بود که در آن همین عبارات نیز قادر نیستند [آنگونه که باید] برهمن را معنا کنند و برهمن [به این معنا] ورای ذهن و سخن است. همچنین در نظام شنکره از برهمن بعنوان آتمن و خود اعلی یاد میشود که هماهنگ با آموزه مایا، در واقع جز او نیز وجود و خودی نیست.

کلیدواژه‌ها: شنکره، ادویتیه، ودانته، خداوند

* * *

۱. دانشیار گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی

۲. دانشجوی دکتری فلسفه تطبیقی دانشگاه علامه طباطبایی (نویسنده مسئول)؛ seyedziyaodin@yahoo.com

تاریخ تأیید: جلسه هیئت تحریریه ۹۳/۷/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۳/۳/۲۱

